

Društvo knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema i Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek i u 2019. godini nastavili su s organizacijom stručnih predavanja za knjižničare, studente informatologije i sve zainteresirane korisnike. Predavanja su organizirana tematski u skladu s anketom koja je provedena u 2017. i 2018. godini. Tada je 35% anketiranih članova pokazalo interes za temu rada s djecom i mladima, 20% za predmetnu obradu, a 14 % interes za organizaciju predavanja iz UDK. Stoga je prvi ciklus bio posvećen dječjoj knjizi i radu u dječjim knjižnicama.

25. travnja 2019. održano je predavanje Jennifer M. Miskec "How to analyze children's literature as cultural artifacts". Jennifer M. Miskec profesorica je dječje i omladinske književnosti na Sveučilištu Longwood, a trenutno na Fulbright stipendiji u Zagrebu. Predavačica je na drugačiji način govorila o iščitavanju slikovnice Fancy Nancy autorice Jane O'Connor i ilustratorice Robin Preiss Glasser. U Hrvatskoj je prevedeno pet slikovnica u razdoblju 2007. do 2009. godine, dok je u Americi imala na desetke izdanja, preradbi i jako je popularna već dugi niz godina. Raspravljalo se o teškoćama koje se javljaju pri prijevodima slikovnica, na kakav se način djeci prikazuje materijalizam, kako su prikazani materijalni objekti i hrana, kakvi su obiteljski odnosi. S obzirom na brojne moguće preradbe djela, slikovnica se može promatrati u kontekstu knjižnične zbirke. Otvoren je niz pitanja, od toga koliko naizgled jednostavna slikovnica nosi sa sobom skrivenih poruka, kodiranih formi i ideala, koje vrijednosti prenosi svijet Fancy Nancy, te kako se u njoj kao popularnom međunarodnom proizvodu predstavlja Amerika kao „autentična“ neameričkim čitateljima. Bio je to pogled na slikovnice iz drugoga kuta. Koja i kolika je tu uloga knjižničara u odabiru građe za najmlađe korisnike, interpretaciji i krajnjoj ocjeni?

Ostajući na području dječje knjige, 20. svibnja 2019. organizirano je drugo stručno predavanje „Sadržajni pristup građi namijenjenoj djeci i mladima: teorijski aspekti” koje je održala doc.dr.sc. Drahomira Cupar s Odjela za informacijske znanosti, Sveučilišta u Zadru. Predavanje je prvotno bilo pozvano izlaganje u travnju u Zagrebu na skupu Sadržajna obrada i klasifikacija građe u dječjoj knjižnici. Za ovu je priliku predavanje prošireno primjerima. Predavanje je okupilo veliki broj pretežno školskih knjižničara koji su izravno vezani uz problematiku, a nemaju uvijek prilike ići na skupove. Predstavljena je problematika signiranja građe na dječjim odjelima. Teorijski je promišljano kako na najbolji način označiti slikovnice, igračke, video igre i drugu građu namijenjenu djeci i mladima, kao i roditeljima, te kako istaknuti teme i motive koji zanimaju čitatelje. Knjižničari su na predavanju upoznati sa svjetskim trendovima i aktualnim promjenama u školskim i narodnim knjižnicama. Istaknuti su norveški, nizozemski i slovenski primjeri te uspoređeni s praksom u hrvatskim knjižnicama. Kao dobar početak navedena je sadržajna klasifikacija koju rade u Knjižnicama grada Zagreba. Važno je uvijek sve prikazati u online katalogu. Potreban je novi pristup i izrada (novoga) sustava za označavanje. Predavačica kao predsjednica Komisije za klasifikaciju i predmetno označavanje pozvala je zainteresirane knjižničare za sudjelovanje u projektu.

Slika 1. Predavanje „Sadržajni pristup građi namijenjenoj djeci i mladima: teorijski aspekti”

Već je uobičajeno da članovi Društva nakon obilazaka knjižnica u inozemstvu održe predavanje o radu knjižnica i iznesu svoje dojmove ili pišu prikaze za časopis „Knjižničarstvo“, glasnik Društva. Tako je Ana Bortić, magistra informatologije, 20. svibnja 2019. predstavila knjižnice Japana, Tokyo Metropolitan Library, National Diet Library i International Library of Childrens Literature. Knjižničari su upoznati s kulturnim i arhitektonskim posebnostima knjižnica. Kolegica se posebno osvrnula na besplatne članarine, izrade iskaznica (izrađuju se odmah, u jednoj knjižnici je to samo kartica s brojem, bez imena), radno vrijeme (većinom do 21 sat, subotom duže, nedjeljom isto rade pojedine knjižnice, u kalendaru su posebno označeni dani kada knjižnica ne radi u kojima je jedan dan mjesečno predviđen za kratku reviziju). Na predavanju je istaknuto koliko pismo i jezik (ne)predstavljaju barijeru korisnicima i stranim posjetiteljima pri stručnim posjetima knjižnicama. Japanske su knjižnice doista važna mjesta kulture i susreta.

Nakon ljetne stanke, nastavak cjeloživotnog obrazovanja članova Društva bio je s područja suvremenih promjena obrade građe. 22. studenoga 2019. godine održana je radionica “Pravilnik za opis i pristup: omeđena i serijska građa”. Radionicu su vodile Sonja Pigac i Elia Ekinović Micak iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Na njoj se 40ak knjižničara iz narodnih, visokoškolskih i specijalnih knjižnica, članova Društva upoznalo sa novim Pravilnikom za katalogizaciju i najvećim razlikama u odnosu na dosadašnji način opisa te praktičnim primjerima kako u Pravilniku pronaći odredbe za opis omeđene i serijske građe. Pravilnik je još uvijek u nastajanju i doradi te bi po završetku trebao zamijeniti dosadašnji Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga Eve Verone koji je u knjižnicama u Hrvatskoj i drugim zemljama bivše Jugoslavije na snazi od 1960-ih godina. Po novome će se Pravilniku moći stručno obrađivati sve vrste građe u trima baštinskim ustanovama, knjižnicama, arhivima i muzejima. Novi je pravilnik zamišljen kao standard za sadržaj podataka o svim vrstama građe bez obzira na medij, način objavljivanja i sl.

Kako su članovi već ranije istaknuli, ovakva vrsta informativnih stručnih predavanja im je jako korisna. To im je prilika za besplatno stručno usavršavanje i razmjenu ideja, iskustava i primjera dobre prakse. Stoga će Društvo nastaviti djelovati u tome smjeru.

Slika 2. Radionica "Pravilnik za opis i pristup: omeđena i serijska građa".